

Seat No: _____

No. Of Printed Pages: 02

[25]

SARADAR PATEL UNIVERSITY
M.Ed. Semester I Examination
Monday, 24th October 2016
PE01CMD204 : Introduction to Research in Education
Time: 10:00 am to 02:00 pm

Total Marks 70

Instructions: (1) Read the questions carefully and write answers to the point.
(2) Figures at the right indicate marks.

Q. 1 Answer any five of the following questions. (15)

1. Clarify the meaning of educational research.
2. What is basic research?
3. What are the primary sources of research?
4. Why is the review of related literature important?
5. Give examples and meaning of directional hypothesis.
6. Enlist the steps of a research proposal.

Q. 2 (A) Explain the concepts of applied and action researches. Discuss the difference between them. (10)

OR

Q. 2 (B) State the sources of research problems. Describe the selection process of a research problem. (10)

Q. 3 Write short notes on any Two of the following. (10)

1. The need of educational research
2. Areas of educational research
3. The process of review of related literature

Q. 4. Answer any five of the following questions. (15)

1. What is random sampling?
2. When is purposive sampling appropriate?
3. Clarify the stratified sampling.
4. What is called incidental sampling?
5. Explain the definition of a correlational study.
6. What is the difference between descriptive and developmental research methods?

Q. 5 (A) Give any one example of a survey-based research problem. Explain the steps of the survey method. (10)

OR

Q. 5 (B) Clarify the meaning of population and sample. Discuss the care to be taken to decide the size of a sample. (10)

Q. 6. Write short notes on any Two of the following. (10)

1. Characteristics of a good sample.
2. Cross sectional and longitudinal research
3. Causal-comparative study

(ગુજરાતી અનુવાદ માટે કૃપા કરી પાનું ફેરવો.)

1

ગુજરાતી અનુવાદ

- સૂચના: (૧) પ્રશ્ન કાળજીપૂર્વક વાંચો અને મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.
(૨) જમણી બાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

- પ્ર. ૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (૧૫)
૧ શૈક્ષણિક સંશોધનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
૨ મૂળગત સંશોધન એટલે શું?
૩ સંશોધનમાં પ્રાથમિક સ્ત્રોત એટલે શું?
૪ સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષા શા માટે મહત્ત્વની છે?
૫ દિશાદર્શક ઉત્કલ્પનાનાં ઉદાહરણો અને અર્થ આપો.
૬ સંશોધન પ્રસ્તાવનાં સોપનોની યાદી બનાવો.
- પ્ર. ૨ (અ) વ્યવહારુ અને ક્રિયાત્મક સંશોધનની સંકલ્પના સમજાવો. તેમની વચ્ચેનો તફાવત ચર્ચો. (૧૦)
અથવા
પ્ર. ૨(બ) સંશોધન સમસ્યાના સ્ત્રોતો જણાવો. સંશોધન સમસ્યા પસંદગીની પ્રક્રિયા વર્ણવો. (૧૦)
- પ્ર. ૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦)
૧. શૈક્ષણિક સંશોધનની આવશ્યકતા
૨. શૈક્ષણિક સંશોધનનાં ક્ષેત્રો
૩. સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષાની પ્રક્રિયા
- પ્ર. ૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (૧૫)
૧. યાદૃષ્ટિક નમૂના પસંદગી એટલે શું?
૨. હેતુલક્ષી નમૂના પસંદગી ક્યારે યોગ્ય ગણાય?
૩. સ્તરીકૃત નમૂના પસંદગી સ્પષ્ટ કરો.
૪. સહજ નમૂના પસંદગી કોને કહેવાય?
૫. સહસંબંધાત્મક અભ્યાસની વ્યાખ્યા સમજાવો.
૬. વર્ણનાત્મક અને વિકાસાત્મક સંશોધન પદ્ધતિઓ વચ્ચે શો તફાવત છે?
- પ્ર. ૫ (અ) સર્વેક્ષણ આધારિત સંશોધનની કોઈએક સમસ્યાનું ઉદાહરણ આપો. સર્વેક્ષણ પદ્ધતિનાં સોપાનો સમજાવો. (૧૦)
અથવા
પ્ર. ૫ (બ) વ્યાપવિશ્વ અને નમૂનાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો. નમૂનાનું કદ નક્કી કરવામાં શી કાળજી રાખવી જોઈએ તે ચર્ચો. (૧૦)
- પ્ર. ૬ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦)
૧. સારા નમૂનાનાં લક્ષણો
૨. આડછેદી અને સળંગસૂત્રી સંશોધન
૩. કારણ-તુલનાત્મક અભ્યાસ